

SCENARIUSZ 13

TEMAT ZAJĘĆ: M JAK MASZYŃKA DO GOLENIA

Część pierwsza:

1. Przywitanie

Tradycyjnie postaraj się rozpocząć zajęcia od przywitania, które pojawiało się już na poprzednich spotkaniach. W związku z nim podziel uczniów na dwie grupy. Poproś, aby oba zespoły ustawiły się w kołach, jedno wewnątrz drugiego. Teraz przypomnij dzieciom, że na każdych zajęciach obowiązuje nietypowy szyfr witania się. Wskaż, że wspomniany szyfr standardowo składać się będzie z konkretnych cyfr symbolizujących poszczególne, coraz to trudniejsze sposoby przywitania. Na przykład: „jeden – zrobienie dziesięciu przysiadów”, „dwa – rozegranie walki kogucików”, „trzy – złapanie się prawą ręką za najmniejszy palec u lewej stopy”, „cztery – rozegranie rundy papier, kamień, nożyce” itd. Warianty kryjące się pod poszczególnymi liczbami możecie ustalić samodzielnie pamiętając jednak o tym, że z kolejnymi zajęciami powinny być coraz bardziej skomplikowane. Teraz, tak jak zawsze poproś uczestników zajęć, aby złapali się za ręce i w stworzonych kołach zaczęli się przemieszczać (jedna grupa w prawo, druga grupa w lewo). Na twój znak, czyli podanie dowolnej liczby z szyfru uczniowie zatrzymują się. Następnie witają się z osobą stojącą naprzeciwko według sposobu kryjącego się pod wypowiedzianą przez Ciebie liczbą.

Indiański mecz

Po przywitaniu się płynnie przejdźcie do realizacji proponowanej zabawy, która opisana została w ramach szybkiej rozgrzewki. Poproś uczestników, aby ustawili się kole z rozszerzonymi nogami i stopami dotykającymi stóp sąsiadów. Następnie wskaż, aby dzieci pochyliły się w celu zablokowania przerwy między swoimi nogami. Chwilę po tym wrzuć piłkę do środka

koła. Zadaniem uczestników jest odbijanie piłki rękoma, tak żeby przeleciała między nogami któregoś z graczy. Gdy tak się stanie, osoba, która przepuściła piłkę musi za karę odwrócić się i grać dalej tyłem do środka koła. Jeśli ten sam gracz po raz drugi przepuści piłkę między nogami, znów się odwraca i staje prosto z założonymi rękoma, co oznacza, że został wyeliminowany z gry. Każdy, kto przez przypadek wrzuci piłkę między nogi wyeliminowanej osoby, ponosi karę, jak gdyby sam przepuścił piłkę między własnymi nogami.¹

2. Przypomnienie informacji z poprzednich zajęć

Postaraj się w kilku słowach podsumować i przypomnieć informacje z poprzedniego spotkania. Możesz na przykład zapytać, czego dzieci dowiedziały się na ostatniej lekcji? Jakie elementy zajęć najbardziej utkwily im w pamięci? Czy w związku z poprzednim spotkaniem chciałyby jeszcze o coś zapytać lub coś sobie przypomnieć?

3. Hasło na cito

Na każdych zajęciach w ramach krótkiej rozgrzewki umysłowej dzieci będą próbowały odgadnąć definicję wybranego terminu funkcjonującego w języku polskim. Głównym celem wprowadzenia takiego typu zadania jest pobudzenie myślenia twórczego oraz rozwijanie umiejętności budowania skojarzeń. Musisz pamiętać, że w definiowaniu wybranego słowa nie chodzi o precyzyjne podanie objaśnienia, a raczej o intuicyjne nakreślenie przez uczniów obszaru tematycznego i zastosowania. Zachęcaj, więc do podawania wszystkich odpowiedzi, które mogłyby stać się chociażby małą wskazówką prowadzącą Was do rozwiązania zagadki. Metodą, która ułatwi Ci pracę z uczniami nad tym zadaniem z pewnością będzie burza mózgów. Po wyczerpaniu odpowiedzi podawanych przez dzieci podsumujcie zgromadzone informacje i stwórzcie wspólną definicję.

**Hasło do rozszyfrowania na dziś:
POTENCJAŁ**

¹ Wielka księga gier i zabaw; Jałowiec, A., (2002), wyd. JEDNOŚĆ, Kielce, str. 128.

4. Z kroniki Emilki Ranek

Do każdego scenariusza przypisana jest krótka i prosta fabuła, w której pojawia się Emilka Ranek. Dziewczynka uwielbia czytać kroniki wynalazków i co rusz wyciąga na światło dzienne zaskakujące fakty. Postaraj się w ciekawy sposób relacjonować uczestnikom zajęć jej niesamowite odkrycia. Pamiętaj, że proponowaną fabułę możesz dowolnie modyfikować do wieku i potrzeb dzieci.

***

Zapowiadał się kolejny pracowity dzień. Emilka na ostatnich zajęciach była wyjątkowo rozproszona. Nie mogła się skupić i nie bardzo wiedziała nawet, czego dotyczy temat lekcji. Wszystkie podawane przez nauczyciela informacje przechodził jakby obok niej zostawiając w jej głowie tylko znikome ślady. Dziewczynka wierciła się na krześle i z zegarkiem w ręku odliczała minuty do zakończenia zajęć. Jak najszybciej chciała wyjść ze szkoły żeby móc spotkać się z dziadkiem. Kiedy dokładnie o 14.15 zadzwonił dzwonek dziewczynka, jako pierwsza wybiegła z klasy kierując się wprost do szatni znajdującej się w podziemiach. Błyskawicznie zmieniła buty, zarzuciła na siebie płaszcz i trzymając w ręku szalik oraz czapkę udała się w stronę bramy, pod którą czekał już dziadek.

Emilka, gdy tylko zobaczyła dziadka od razu wiedziała, że dzisiejszy dzień nie będzie do końca stracony. Trzeba przyznać, że dziewczynce rzadko zdarzały się gorsze dni, ale tego poniedziałku wyjątkowo nie miała ochoty spędzać w szkole. Być może związane było to z dłuższą nieobecnością w szkole jej najlepszej przyjaciółki, która od jakiegoś czasu przebywała z rodziną za granicą. Nawet dziadek Anatol w drodze do szkoły zauważył, że Emilka ma jakby gorszy niż zwykle humor. Postanowił więc, że jeśli jej stan będzie się utrzymywać, po lekcjach wstąpią do cukierni, aby kupić świeże pączki nadziewane czekoladą. Był to jedyny sprawdzony sposób na gwarantowaną poprawę nastroju dziewczynki.

Dziś w archiwum wyjątkowo to dziadek zaparzył rumianek, a dla Emilki przygotował owocową herbatę - jego zdaniem idealnie pasującą do

zakupionych pączków. Zaniósł wnuczce filiżankę z gorącą herbatą, aby choć trochę sprawić żeby dzisiejszy dzień był miłszy. Emilka szperała już w dokumentach patentowych umieszczonych w kartonie na literę „m”. Dziadek ujrawszy w jej rękach teczkę zawierającą informację dotyczące opatentowania maszynki do golenia, pogłaskał wnuczkę po głowie i oddalił się w stronę swojego biurka.

Z cichego szeptu dziewczynki wywnioskować można było, że mężczyźni od zarania dziejów golili się przy pomocy noży i różnego rodzaju ostrzy na ogół przeznaczonych jednak zupełnie do czegoś innego. Dopiero wiek XVI przyniósł niewielkie zmiany. W Anglii pojawiły się wówczas brzytwy o charakterystycznym składanym, wąskim ostrzu. Niestety ta opcja była równie niebezpieczna. Po pierwsze miejsce miały liczne incydenty związane z okaleczaniem się podczas golenia, a po drugie na przestrzeni lat zdarzały się również przypadki wykorzystania brzytwy jako broni. Nikogo nie powinien dziwić więc fakt, że nieustannie poszukiwano praktyczniejszego i bezpieczniejszego sposobu usuwania zarostu z twarzy. W niektórych źródłach można doczytać, że tak naprawdę wynalezienie maszynki do golenia z wymiennymi ostrzami nie do końca było spowodowane rzeczywistą potrzebą, a raczej chęcią wzbogacenia się.

Bez dwóch zdań udało się to pewnemu wynalazcy. King Gillette, bo to właśnie o nim mowa był sprytnym biznesmenem, który pracując w wielu firmach nauczył się skutecznych technik sprzedaży. W latach 90. XIX wieku słusznie doszedł do wniosku, że masowy obrót niedrogimi, ale powszechnie używanymi produktami przynosi największy zysk. W 1895 roku Gillette wpadł na genialny pomysł wykonania maszynki do golenia, która składałaby się ze stałego uchwyty i wymiennego ostrza. Wynalazca wiedział, że ostrze musiało być na tyle tanie, aby można je było wyrzucać po kilku użyciach. Każdy golący się mężczyzna musiałby wówczas kupić nową żyłkę, później następną i tak, bez końca. Potencjalny zarobek, za względu na niską cenę jednostkową i przy zakładanym masowym zapotrzebowaniu, był bardziej obiecujący niż w przypadku brzytw, które można było używać przez długie lata, ostrząc je tylko od czasu do czasu. W 1901 roku Gillette wystąpił o patent na maszynkę z wymiennym ostrzem,

a rok później założył ze współnikiem firmę. Jego biznesowym partnerem był inżynier Emery Nickerson, metalurg po najlepszej amerykańskiej szkole technicznej. To on zajął się rozwiązaniem nakreślonego przez biznesmena zadania od strony praktycznej. W 1903 roku została uruchomiona masowa produkcja maszynek oraz przeznaczonych do nich jednorazowych ostrzy. W ciągu mniej niż dekady żyletki, których polska nazwa pochodzi właśnie od nazwiska ich pierwszego producenta zyskały ogromną popularność i aż do lat 70. XX wieku dominowały na rynku przyrządów do golenia dla mężczyzn.²

Trzeba przyznać, że Emilka była naprawdę zaskoczona. Dziewczynka nie mogła uwierzyć w fakt, że coś co opatentowano na przełomie XIX i XX wieku z tak dużą popularnością funkcjonuje do dnia dzisiejszego. Cieszyła się jednak, że miała okazję poznać historię tego drobnego i niepozornego urządzenia od podszewki. Stwierdziła, że od tej pory będzie spoglądać na zwykłą maszynkę do golenia, jak na coś, co śmiało można nazwać wynalazkiem.

5. Ćwiczeniowe obowiązki

Poproś uczestników zajęć o uzupełnienie metryczki patentowej, która znajduje się na początku Kart Pracy. Następnie zleć wykonanie pierwszych czterech ćwiczeń umieszczonych tuż pod nią. Są to przykłady zadań umożliwiające rozwijanie refleksu, pamięci oraz spostrzegawczości. Ich celem jest także pobudzanie kreatywności oraz myślenia twórczego. Pamiętaj, że podczas wykonywania niektórych z tych ćwiczeń bardzo ważna jest koncentracja oraz skupienie. Zadbaj więc, aby w czasie ich realizacji w sali panowała cisza, a dzieci wzajemnie sobie nie przeszkadzały. Czas przeznaczony na wykonanie ćwiczeń wynosi około dziesięciu minut.

6. Kostki w ruch

Regularne wykonywanie ćwiczeń związanych z kostkami do gry znacznie poprawia pamięć i spostrzegawczość uczniów. Ćwiczy refleks oraz

---

² *Księga wynalazków*; Sławomir Łotysz, (2018), wyd. Dragon, Warszawa; str. 98 – 99.

umiejętność wzrokowego zapamiętywania informacji. Po krótkim czasie dostrzec można naprawdę zaskakujące efekty. Kluczem do sukcesu jest jednak regularność oraz stopniowe podnoszenie poprzeczki w indywidualnym dla każdego uczestnika tempie. Powinieneś wiedzieć, że ćwiczenie z kostkami polega na rzuceniu kilkoma sześciennymi kostkami do gry, migawkowym spojrzeniu się na nie a następnie zasłonięciu ich rękoma i próbie odtworzenia w pamięci sumy wyrzuconych oczek. Zaczniacie ćwiczenie od liczby kostek, na których skończyliście trening poprzednim razem. Stopniowo zwiększajcie liczbę kostek pamiętając o tym, że każdy z uczestników zajęć powinien ćwiczyć we własnym tempie. Aby uzyskać jak najlepsze efekty postaraj się przeznaczyć na to ćwiczenie około 10-15 minut oraz spróbuj zachęcić uczestników zajęć do wykonywania zadania także w domu.

Część druga:

7. Rozgrzewka

Postaraj się, aby zarówno pierwsza, jak i druga część zajęć rozpoczynała się od pewnego rodzaju rozgrzewki umysłowo – ruchowej. Dzięki niej szybko dostrzeżesz wśród uczestników zajęć zapał i chęć do dalszej pracy, dodatkowy dopływ energii a także szczery uśmiech. Ponadto, niejako przy okazji będziesz miał wiele szans na wdrażanie ćwiczeń rozwijających refleks, twórcze myślenie oraz umiejętności interpersonalne. Powinieneś także wiedzieć, że jest to dobry moment na obserwację zachowania dzieci oraz pogłębianie relacji grupowej. Pamiętaj o przełamaniu bariery – śmiej się oraz baw razem ze wszystkimi uczestnikami zajęć. To jest wasz czas!

Salatka warzywna

Poproś, aby uczestnicy zajęć usiedli w kręgu. Następnie każdemu z nich przypisz konkretne warzywo np. papryka, sałata, marchewka, rzodkiewka – warzywa powinny się powtarzać. Następnym krokiem jest wypowiedzianie nazw warzyw, które wcześniej przydzieliłeś dzieciom. Kiedy członkowie zabawy usłyszą swoje warzywo szybko zamieniają się między

sobą miejscami. Pamiętaj, że możesz równolegle wymieniać np. dwa lub trzy warzywa i wówczas miejsca zmieniają zarówno papryki, rzodkiewki i sałaty. Na hasło: sałatka warzywna – wszyscy uczestnicy zabawy zmieniają miejscami.

8. Łańcuchowa metoda zapamiętywania

Jeśli zakończyliście już rozgrzewkę możecie przejść do utrwalenia i pogłębienia wiadomości związanych z wybraną na dziś mnemotechniką. Przypomnij uczniom, że łańcuchowa metoda skojarzeń polega na szybkim oraz skutecznym zapamiętywaniu informacji poprzez zaangażowanie obydwu półkul mózgowych. Opiera się na efektywnej formule pamięci, która składa się z budowania wokół zapamiętywanego wyrazu zarówno akcji jak i obrazu. Można ją wykorzystywać do przyswojenia długiego ciągu słów lub opracowywania rozbudowanych, podręcznikowych tekstów. Jej podstawę stanowi przedstawienie wybranych treści w formie obrazów, w sposób jak najbardziej niezwykły. Obrazy powinny angażować wszystkie zmysły tak, jakby to działo się faktycznie. Powinny być także kolorowe, dynamiczne, śmieszne, przyjemne i absurdalne. W taki sposób zapamiętujemy treść interesującego nas materiału i potrafimy odtwarzać ją w pamięci po jednorazowym przeczytaniu. Skuteczną formą łańcuchowej metody skojarzeń jest tworzenie barwnych i zaskakujących opowiadań, które rzecz jasna, także należy sobie wizualizować. Aby jednak zacząć to robić najlepiej jest wypisać ciąg wyrazów do zapamiętania i na ich podstawie opierać skojarzenia, które wplecione zostaną w historyjkę. Przypomnij uczniom, że należy łączyć na raz nie więcej niż dwa kolejne obrazy, ponieważ głównym celem jest zapamiętanie jak największej liczby wyrazów, a nie ich kolejności. Zgodnie z zasadami funkcjonowania sprawnej pamięci, aby tworzone według tej mnemotechniki opowiadania pozostały w pamięci na długo, wymagane jest przede wszystkim stosowanie aktywnych powtórek. Teraz wspólnie z uczniami wykonaj piąte ćwiczenie z Kart Pracy. Zapytaj, czy wszystko jest czytelne i zrozumiałe. Na bieżąco staraj się także obserwować postępy dzieci oraz

dostrzegać poziom, na którym zaczynają się trudności. Jeśli widzisz, że ktoś nie ma problemu z zapamiętaniem przygotowanej liczby słów – podnieś poprzeczkę nieco do góry. Uważaj jednak, aby nie przesadzić i tym samym nie zniechęcić dziecka do dalszej pracy.

9. Joga oka i umysłu

Za chwilę uczestnicy zajęć będą wykonywać ćwiczenia dotyczące podnoszenia sprawności czytania oraz poszerzania pola widzenia. Zanim jednak zaczniecie pracę nad tymi zadaniami w pierwszej kolejności wspólnie z uczniami wykonaj krótką rozgrzewkę, która poprawi ich efektywność. Zachęć do wzięcia udziału w różnorodnych ćwiczeniach oka oraz tych, które wzmagają uwagę i koncentrację. Postaraj się także, aby uczniowie przez chwilę mieli okazję się odprężyć. Mile widziane będą, więc ćwiczenia relaksacyjne i wyciszające. Przykłady zadań, które możesz wykorzystać zostały opisane poniżej. Powodzenia.

Człowiek kukielka

Poproś, aby uczestnicy dobrali się w pary. Jedna osoba z zespołu siada na podłodze i stara się rozluźnić całe ciało. Następnie do rąk i nóg delikatnie przywiązujemy kolorowe wstążki. Zadaniem drugiej osoby z grupy jest ożywienie ich, poprzez delikatne pociąganie za wstążki. Kierować partnerem można w rytm spokojnej muzyki. Po kilku minutach następuje zamiana ról.

Złapać oddech

Poproś, aby dzieci przez kilka minut chodziły swobodnie po sali. Wskaż, żeby w tym czasie powinny skoncentrować się przede wszystkim na swoim oddechu, wyobrażając sobie, że wdychane powietrze ma pewien kolor, kształt i wypełnia całe ich ciało. Po chwili starając się policzyć jak długo trwa wdech i wydech powinny dostosować rytm kroków do rytmu oddechu. Początkowo podczas wdechu uczestnicy wspinają się na palce, podczas wydechu natomiast opadają na całe stopy. Gdy ciężar ciała zostanie już odczuty, a mięśnie podczas wydechu rozluźnione, uczestnicy

znów mogą chodzić na pełnych stopach. Chodzenie trwa do momentu pojawienia się poczucia lekkości.

10. Trening efektywnego czytania

Zleć uczniom wykonanie ćwiczenia dotyczącego poszerzenia pola widzenia. Plansze przedstawiające schematy dla tego rodzaju zadania zostały zamieszczone w załączniku. Następnie opowiedz w dwóch/trzech zdaniach, jakie zagadnienia porusza tekst pt. „Profesor Piersikow” znajdujący się w Kartach Pracy. Tuż po tym płynnie przejdźcie do treningu szybkiego czytania według dowolnej strategii. Po przeczytaniu tekstu poproś dzieci rozwiązać ćwiczenia znajdujące się poniżej.

11. Doświadczenie

Postaraj się, aby na każdych zajęciach znalazł się czas na wykonanie prostego doświadczenia. Dzieci uwielbiają tego rodzaju aktywności zwłaszcza, gdy mogą brać w nich czynny udział, a nie tylko obserwować. Eksperymentowanie pozwala na rozwój wyobraźni, pobudzanie zmysłów oraz wcielanie się w rolę odkrywcy. W atrakcyjny sposób możliwe staje się weryfikowanie ciekawych i ważnych dla nauki pytań. Ponadto tworząc tego rodzaju okazje edukacyjne kształtuje się w uczniach postawę dociekliwości, która wydaje się być niezbędna w wielu sferach życia. Proponowane poniżej doświadczenie można przeprowadzić przy użyciu prostych środków, które znajdą się w każdym domu. Pamiętaj, aby wykonywać je zgodnie ze wskazówkami, a dzieciom powtarzać, że podczas wykonywania doświadczeń niezbędne jest zachowanie ostrożności.

Z CZEGO SKŁADA SIĘ TUSZ?

Materiały potrzebne do realizacji doświadczenia:

biała bibuła, miska, pinezki, różnokolorowe tusze, flamastry, pipeta, nożyczki, woda

Przebieg doświadczenia:

Potnijcie bibułę na paski około centymetrowej szerokości. 2 centymetry od dolnej krawędzi bibulek nałóżcie po kropli kolorowego tuszu

---

(niebieskiego, czerwonego, zielonego, a przede wszystkim czarnego. Pozostawcie je do wyschnięcia. Teraz przymocujcie paski pinezkami do ściany i podstawcie miskę z wodą, tak aby paski były w niej zanurzone na głębokość około centymetra.

Wnioski:

W ciągu kilku godzin woda powędruje w górę pasków bibuły, a różne kolory dotrą wraz z nią na różną wysokość. Będzie to dobrze widoczne na papierze. Kto by pomyślał, że w kolorze czarnym zmieszane są wszystkie barwy tęczy, tylko nie czerni. Każdy kolor pochłania część spektrum białego światła, aż nie zostaje już nic. Za pomocą tej metody, zwanej chromatografią, możecie także oddzielić barwniki użyte w flamastrach.³

12. Pożegnanie

Poproś, aby dzieci usiadły w okręgu na podłodze. W tym momencie powtórz najważniejsze informacje z dwóch części zajęć. Uczestnicy mogą także wypowiedzieć się, co im się podobało w dzisiejszych zajęciach; co szczególnie zapamiętali oraz co chcieliby zmienić. Kiedy uporządkujecie już wszystkie wiadomości, tak jak zawsze zakończcie spotkanie.

Uczniowie razem z prowadzącym stają w kręgu. Odchylają ręce do tyłu oraz łapią się za biodra zacieśniając tym samym stworzone koło. Pochylając się do przodu z całych sił krzyczą:

*Już zajęcia są skończone,
Każdy idzie w swoją stronę.
Lecz niedługo się widzimy,
Nową wiedzę zgromadzimy!*

PS. Nie zapomnijcie również energicznie wykrzyknąć także nazwy grupy.

---

³ *Eksperymenty – Księga młodych odkrywców*; Kothe, R., (2010), wyd. Debit, Katowice; str. 102

KARTY PRACY UCZNIĄ
SCENARIUSZ 13
TEMAT ZAJĘĆ: M JAK MASZYŃKA DO GOLENIA

Odkrycie: .....

Odkrywca: .....

Rok odkrycia: .....

Ćwiczenie 1.

Przełóż jak najszybciej opisane poniżej linijki tekstu. W każdym rzędzie znajdź takie same pary liter.

O3 GJ CC SM BD EM FD GJ BA DR FB
RT DA GR CF JU VM IG DE FG MS CF WT KO LC
ML O6 MO HU XY PK MC DE HA HE HV HO TM PK DR
CF JK 9J PL FG MI DE GU MU GR WE RY FB CH KI DO FG SW UM

Ćwiczenie 2.

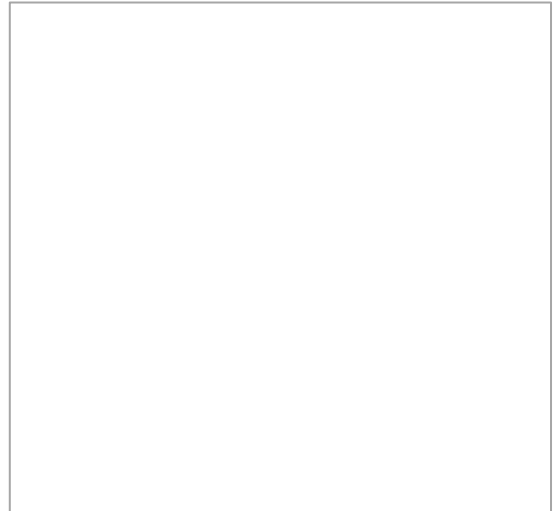
Jaką liczbę wstawisz w miejsce znaku zapytania? Odpowiedź zapisz.

17	4	32
34 14	11 4	54 19
	?	
	26 10	

Ćwiczenie 3.

Przez dziesięć sekund uważnie przyglądaj się ilustracji zamieszczonej w ramce po lewej stronie. Po upływie czasu zasłoń obrazek ręką i spróbuj z jak największą dokładnością przerysować go do ramki po prawej stronie. Czy zadanie sprawiło Ci dużą trudność?

Ćwiczenie 4.

Historia zna wiele wynalazków, które z różnych powodów nie odniosły sukcesu. Niektóre z nich stały się prototypem lepszych urządzeń, a inne odeszły zupełnie w niepamięć. Poniżej przedstawiona została fotografia, która ukazuje jeden z takich wynalazków. Jak myślisz, co to może być? Jaka idea mogła przyświecać twórcy tej innowacji? Odpowiedź uzasadnij.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

⁴ Źródło fotografii: <http://v.viralka.pl//20-absurdalnych-wynalazkow-o-ktorych-dzisiaj-nikt-juz-nie-pamieta/>

Ćwiczenie 5.

Przez 10 sekund przypatrz się dokładnie ilustracji przedstawionej poniżej. Następnie zasłoń obrazek ręką i wypisz kolejno 15 elementów, które z niego zapamiętałeś. Kiedy już tego dokonasz postaraj się utrwalić listę wypisanych przedmiotów przy pomocy łańcuchowej metody skojarzeń. Czas – START!

5

.....

.....

.....

.....

Ćwiczenie 6.

Przeczytaj tekst a następnie odpowiedz na pytania znajdujące się poniżej

Rozdział I. Profesor Piersikow

16 kwietnia 1928 r., wieczorem, profesor zoologii IV uniwersytetu państwowego i dyrektor zooinstitutu w Moskwie, Piersikow, wszedł do swego gabinetu, mieszczącego się w zooinstytucie, przy ul. Hercena. Profesor zapalił górną matową lampkę i obejrzał się.

Jako początek przerażającej katastrofy należy właściwie uważać ten nieszczęsny wieczór, jak również za pierwszą przyczynę tej katastrofy należy uważać właśnie profesora Włodzimierza Ipatiewicza Piersikowa.

Miał on akurat 58 lat. Głowa interesująca, z sensem, łysa, z kępkami żółtawych włosów, sterczących po bokach. Twarz gładko wygolona, dolna

⁵ Źródło ilustracji: <https://joemonster.org/art/33640> (dostęp. 27.10. 2018r.)

warga wysunięta naprzód skutkiem, czego twarz Piersikowa nosiła pewien cokolwiek kapryśny wyraz. Na czerwonym nosie staromodne maleńkie okulary w srebrnej oprawie, oczka błyszczące, niewielkie, wzrost wysoki, przygarbiony. Mówił skrzypiącym, cienkim, kwękającym głosem i wśród innych dziwactw miał takie: kiedy mówił cokolwiek ważnego i pewnego, palec wskazujący prawej ręki zakrzywiał w haczyk i mrużył oczka. A że mawiał zawsze z przekonaniem, gdyż erudycję w owej dziedzinie posiadał wprost doskonale fenomenalną, to haczyk bardzo często pojawiał się przed oczami rozmawiających z profesorem Piersikowem. A poza swoją dziedziną, tj. zoologią, embriologią, anatomią, botaniką i geografiją, profesor Piersikow prawie nic nie mówił.

Gazet profesor Piersikow nie czytał, do teatru nie chodził, a żona profesora uciekła od niego z tenorem opery Zimina w 1913 r., pozostawiając notatkę takiej treści:

„Nie do zniesienia drzenie wstrętu budzą we mnie twoje żaby. Całe życie będę przez nie nieszczęśliwą”.

Profesor więcej nie ożenił się i dzieci nie miał. Był bardzo zapalczywy, lecz łatwo zapominający urazy, lubił herbatkę z malinami, mieszkał na Preczystenkie, w mieszkaniu pięciopokojowym, z których jeden zajmowała chudziutka staruszka, gospodyni Maria Stiepanowna, pilnująca profesora jak niańka. W 1919 roku profesorowi z 5 pokoi zabrali 3. Wtedy oznajmił Marii: — Jeżeli nie zaprzestaną tych nieprzyzwoitości, Mario Stiepanowno, wyjadę za granicę.

Nie ulega wątpliwości, że gdyby profesor wykonał ten plan, bardzo łatwo udałoby mu się uzyskać katedrę zoologii w każdym uniwersytecie świata, gdyż był uczonym pierwszorzędym, a w tej dziedzinie, która tak czy inaczej dotyczy ziemnowodnych lub nagich gadów, równych sobie nie miał z wyjątkiem profesorów Williama Weeckly w Cambridge i Oiacomo Bartolomeo Beccari w Rzymie. Wykładał profesor w 4 językach, oprócz rosyjskiego, a po francusku i po niemiecku mówił jak po rosyjsku. Zamiaru swego, co do zagranicy Piersikow nie wykonał, i dwudziesty rok był jeszcze gorszym od dziewiętnastego. Zaszły wypadki i przy tym jeden za drugim. Wielką Nikitską przemianowali na ulicę Hercena. Potem zegar, wprawiony w ścianę domu na rogu Hercena i Mochowej, zatrzymał się na 11 z 1/4 i w końcu, w terrariach instytutu zoologicznego, nie przeniósłszy wszystkich perturbacji znakomitego roku,

zdechło początkowo 8 wspaniałych egzemplarzy ropuch, potem 15 zwykłych żab i w końcu wyjątkowy egzemplarz żaby surinamskiej.

Bezpośrednio w ślad za żabami, które opustoszyły ten pierwszy oddział gołych gadów, który zgodnie ze sprawiedliwością nazwany był klasą gadów bezogonowych, przeniósł się do lepszego świata niezmienny stróż instytutu, stary Włás, niezaliczony do klasy gołych gadów. Powód śmierci jego zresztą był ten sam, co i u biednych gadów, i Piersikow określił go od razu:

— Brak pokarmu!⁶

[503]

1. Z jakiego powodu żona profesora Włodzimierza Piersikowa od niego odeszła?

- a. Żona odeszła z powodu bezgranicznej miłości profesora do żab.
- b. Żona odeszła, ponieważ była zazdrosna o karierę, jaką robił jej mąż,
- c. Żona odeszła od profesora, ponieważ spędzał z nią zbyt mało czasu.
- d. Żona odeszła z powodu pogarszającej się sytuacji materialnej.

2. Czy profesor Włodzimierz Piersikow był dobrym naukowcem?

- a. Tak. Dlaczego? .....
- .....
- .....
- b. Nie. Dlaczego? .....
- .....
- .....

3. Co oznacza sformułowanie „być zapalczywym człowiekiem”?

- a. Człowiekiem, który jest wybuchowy i unosi się gniewem.
- b. Człowiekiem, który zawsze musi mieć rację.
- c. Człowiekiem łagodnym, nie lubiącym się kłócić.
- d. Człowiekiem agresywnym, zdolnym do rękoczynów.

---

⁶ *Fatalne jaja; rozdział I. Profesor Piersikow; Michaił Bułhakow; publikacja dostępna: <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/bulhakow-fatalne-jaja.html> [wers 1. – 11.], (dostęp: 30.10.2018r.)*

SKRYPT DLA NAUCZYCIELA
SCENARIUSZ 13
TEMAT ZAJĘĆ: M JAK MASZYŃKA DO GOLENIA

*Czas trwania zajęć przewidziany został na dwie jednostki lekcyjne.
Grupą docelową są uczniowie w wieku od 9 do 13 lat
uczęszczający na zajęcia z efektywnej nauki.*

Cele dydaktyczne:

A. Uczeń potrafi:

- Uczeń potrafi wykonywać ćwiczenia wprowadzające do efektywnej nauki;
- Uczeń potrafi brać udział w ćwiczeniach aktywizujących związanych z rozgrzewką ruchowo-umysłową;
- Uczeń potrafi opisać, na czym polega i kiedy stosuje się łańcuchową metodę zapamiętywania;
- Uczeń potrafi powiedzieć, jakie elementy wpływają na to, że umysł ludzki lepiej zapamiętuje wybrane informacje;
- Uczeń potrafi wykonywać ćwiczenia związane z treningiem efektywnego czytania;
- Uczeń przy pomocy kostek do gry potrafi wykonywać ćwiczenia rozwijające pamięć wzrokową;
- Uczeń potrafi opowiedzieć historię wynalezienia i opatentowania maszynki do golenia;
- Uczeń potrafi wykonać doświadczenie opisane w scenariuszu oraz podaje płynące z niego wnioski;
- Uczeń potrafi podejmować aktywność twórczą;
- Uczeń potrafi myśleć w sposób oryginalny i innowacyjny;
- Uczeń potrafi wyrażać i uzasadniać własne zdanie;
- Uczeń potrafi pracować samodzielnie oraz w grupie.

B. Uczeń zna/ uczeń wie:

- Uczeń wie, na czym polega trening efektywnej nauki;
- Uczeń wie, jakie reguły ułatwiają szybkie czytanie oraz czytanie ze zrozumieniem;
- Uczeń wie, czym jest łańcuchowa metoda zapamiętywania, kiedy się jej używa oraz jak się nią posługiwać;
- Uczeń wie, jakie elementy wpływają na to, że umysł ludzki lepiej zapamiętuje wybrane informacje;
- Uczeń wie, jak przy pomocy kostek do gry można ćwiczyć refleks oraz pamięć wzrokową;
- Uczeń wie, jak wynaleziono i opatentowano maszynkę do golenia;
- Uczeń wie, jakie wnioski płyną z doświadczenia przeprowadzonego na zajęciach;
- Uczeń wie, jak wyglądają ćwiczenia aktywizujące związane z rozgrzewką ruchowo-umysłową;
- Uczeń wie, jak efektywnie pracować w grupie.

C. Postawy ucznia:

- Uczeń dzięki przygotowanym ćwiczeniom rozwija postawę otwartości dla zdobywania wiedzy;
- Uczeń dzięki opisanym eksperymentom rozwija postawę dociekliwości naukowej;
- Uczeń dzięki zadaniom twórczym rozwija postawę tolerancji dla nieszablonowych i oryginalnych rozwiązań;
- Uczeń dzięki ćwiczeniom grupowym rozwija postawę akceptacji i szacunku dla pomysłów innych uczestników zajęć;

Przy pomocy proponowanego scenariusza będziesz mieć okazję do:

- Stworzenia możliwości zintegrowania się uczestników zajęć;
- Kształcenia umiejętności czytania ze zrozumieniem;
- Poprawiania tempa czytania oraz szerokości pola widzenia;
- Prezentowania technik efektywnej nauki;
- Przedstawiania metod skutecznego zapamiętywania;
- Ćwiczenia pamięci błyskotliwej oraz wzrokowej;

- Pobudzania myślenia problemowego oraz innowacyjnego;
- Rozwijania wyobraźni twórczej;
- Prezentowania ciekawych i prostych eksperymentów chemicznych lub fizycznych;
- Stosowania ćwiczeń relaksacyjnych oraz dramowych;
- Kształcenia umiejętności pracy w grupie.

Umiejętności, którą ułatwią Ci prowadzenie zajęć:

- Umiejętność posługiwania się synkretycznymi metodami efektywnej nauki;
- Umiejętność posługiwania się wiedzą z zakresu procesu twórczego i myślenia dywergencyjnego;
- Umiejętność modyfikowania proponowanego materiału w zależności od indywidualnych potrzeb i wieku grupy, z którą pracujesz;
- Umiejętność monitorowania postępów dziecka;
- Umiejętność prowadzenia dyskusji grupowej;
- Umiejętność opowiadania historii w sposób narracyjny;
- Umiejętność przeprowadzenia opisanego w scenariuszu doświadczenia.

Wykaz środków dydaktycznych niezbędnych realizacji scenariusza:

Ćwiczenia aktywizujące:	• Piłka; • Kolorowe wstążki; • Spokojna muzyka;
Eksperyment:	• Biała bibuła; • Miska z wodą; • Pinezki; • Różnokolorowe tusze; • Flamastry; • pipeta, • Nożyczki